

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

ORADEA

Strada Iosif Vulcan No. 4.

Telephon: 440.

ZSIDÓ HETILAP

Főszerkesztő Felelős szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön: Egész évre hitközségeknek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 260 Lei.
Külföldön: 4-2 Dollár, Kc. 120-80,
P. 25-15, S. 30-20, Dinár 180-150.

A mi ifjuságunk tragédiája

Létezik az egész világon egy általános ifjusági probléma. Ennek lényege az; hogy a mai generáció küzködését, tülekedését jól látja a felnövő új nemzedék és már az iskola padjaiban életundort kap a jövőből, amelyet sehogy sem tud rózsaszínben látni. Érti azt, hogy az emberiség többezer éves kulturája és technikai civilizációja nem tudott annyit teremteni, hogy biztosítsa a leg-
elemibb életkövetkezményeket. Nem biztosítja az élthez való jogot, hiszen örülten készül egy új, mindennél véresebb leszámolásra. Nem tudja biztosítani azt sem, hogy aki dolgozni akar és tud is — munkát kapjon. Amellett a szélsőséges eszmék számító hirdetői azon igyekeznek, hogy maguknak kaparintsák meg a fiatalok lelkét. Ott settenkedik az iskolák falai körül a bolsevista agitátor, a másik oldalon a bornirt nacionalizmus kufárja, akik valamennyien a fiatalság lelkére és testére spekulálnak. Ezért jut mindjohabba csödbe Európaszerte az ifjusági nevelés, ezért szédülnek a szélsőséges demagógia karjaiba a „jövő reményei”. Ezért kerülnek véres kalandok középpontjába, ezért jutnak, mint konspirálók, mint sötétben összeesküvők, korán a büntető igazságszolgáltatás kezéi közé. Így van ez minden országban és így van nálunk is.

Hát a mi ifjuságunkkal mi van? Igen, a mi zsidó ifjuságunk jelenje, jövője vajjon hogyan alakul? Bátran válaszolhatjuk erre az égető kérdésre; hogy a mi ifjuságunk sorsa, még szomorubb, még bizonytalanabb, még lehangolóbb. És ez a mai helyzet két adottságából ered. Az egyik, az általános ifjusági krízis, plusz az a „hemmung”, hogy a zsidó ifjunak ezerszerre nehezebb előbb-rejutni, mint a nemzsidó kollégáinak. Neki farkasvermeket ásnak rejtett numerusz klauzuszokkal, ezernyi olyan rendelkezéssel, mely ha nem is törvény, de szankcionált uzus, amelyet a tanügyi hatóságok gyakorolnak. Nekik nincs államilag fenntartott internátusuk, nekik nincs semmi olyan kedvezményük, amely létfontosságukat diákkorukban megkönnyítené. Van ugyan egyetemi menzájuk, amely a mindennapi lét utvesztőjében bukdácsol, vannak karitatív intézmények, de mit jelentenek mindezek, a kérdés nagyságát tekintve véve. A mi zsidó ifjuságunk az iskola padjaiban is érzi azt a nagy és súlyos atmoszférikus nyomást, amelyet életünk minden vonalán mi is érzünk.

De vajjon, ha így látjuk a helyzetet, mit teszünk mi magunk, hogy könnyítsünk ifjuságunk selyzetén? Semmit, sajnos egyáltalán semmit. Iskola-kérdésünk ebek harmadajára került. Az impériumváltozás első idején volt még valami kezdeményezés, volt még bizonyos irányban programmatikus célkitűzés, de ez is elenyészett az idők folyamán. Hol van már a Tarbut? Hol van a nagy elánnal megindított Iskolatestület felé hozása? Hol van a zsidó tanítóképzőnk ügye? Hol van a sokat hangoztatott átrétegződési folyamat első legelemibb megnyilatkozása? Hol az ipariskola, hol egy mezőgazdasági iskola?

A gazdag azt mondja: nincs rá pénz. Az intellektuel azt mondja: sok a technikai akadály. A közömbös, mely zsidóságunk 95%-át teszi, azt válaszolja: lesz, ahogy lesz. Pláne, ha az ő fia már egyenesbe van, vagy leánya kijárta a Notre Dame de Sion, vagy más apácázárda osztlányait. Csak „ő” érdeklí ez a kérdés, ŐI, a harmadikat, ENGEM nem és ez az egocentrikus beállítottság teszi lehetetlenné, hogy valami mégis meginduljon.

Közben a zsidó iskola körül is ott settenkednek a szélsőséges árnyak, amelyekre lapunk hasábjain annyiszor rámutattunk. De mindez nem alterálja a közömböseket, a semmivel sem törődőket. Első a business, amelyért — elismerjük — gigászi harcot kell vívni, de ki emlékszik arra, hogy évezredekkel ezelőtt őseink azt hirdették: nincsen veszve a zsidó lét alapja, ha megmaradtak iskoláink, tanházaink. Vannak még ugyan egyházi tanházaink, ješiváink, amelyek küzdve bár, de mégis felnevelik a kontingenst, amely a zsidó tanok tovább konzerválásához okvetlenül szükséges. Bár e kérdés körül is, személyes izü harcok miatt, a jól organizált menza intéz-

mény is vízbe esett. De ifjuságunknak csak egy hányadát teszik ki azok, akik a talmudikus tudományok továbbmívelői akarnak lenni. De mi lesz a többiekkel?

Meg kell szólaltassuk lelkiismeretünk szavát, köveve a kürtöt, amely felkeltse az ébren a modókat.

Zsidók! Zsidók Erdélyben és egész Romániában. Mi lesz ifjuságunkkal? Mi lesz meglévő iskoláinkkal? Mi lesz az intézményes megmentéssel? Most alig néhány hét múlva ismét lezárul egy tanév. És alig pár hónap, következik az új. És sehol semmi kezdeményezés. Hol az Iskolaegyesület? Hol vannak azok a segítőkészek, erkölcsiek és anyagiak, amelyek nélkül zsidóságunk a szellemi proletáriátus sorába süllyed. Pedig tudjuk jól, hogy bennünket zsidókat sohasem a kard, hanem a Szellem vitt tovább életutainkon. Hát már olyan cinikusak, olyan semmivel nem törődők lettünk, hogy hidegen hagy bennünket ifjuságunk terhes jövője is?

Talán még nem késő! A felelősek, az illetékesek ébredjenek, mert sem az ifjuságunk, ha felnő, sem az eljövendő generációknak nem fogunk tudni számot adni arról, amit — nem cselekedtünk.

Tenni kell, nem bombasztikus frázisokkal, hanem tetterős akarással. Aggódo lélekkel kérjük: mi lesz a mi zsidó ifjuságunkkal?

Palesztina egységes főrabbinátust kap

Jeruzsálem. — A kormány javaslatot terjesztett a Knesszeth Jisráel és az Aguda elé egy közös megegyezésre vonatkozólag. A megegyezési javaslat alapja az egységes rabbi anács az egész palesztinai zsidó lakosság számára. A rabbitanács tíz tagja közül három — kivéve a két főrabbit — az Aguda Jisráel sorából kerülne ki. Ezenkívül mindazon községekben, ahol a zsidó lakosságnak legalább 25 százaléka agudista, vagy a hitközségi tagoknak legalább 50 százaléka az Agudához tartozik, a jelenlegi rabbi mellé egy agudista rabbit is alkalmaznak. Azon helyiségekben, ahol legalább 400 agudista él,

külön agudista rabbi bíróságok állítandók fel. Arról is gondoskodás fog történni, hogy minden olyan ügyben, melyben a rabbitanács a kormányhoz fordul és amely az Agudát is érinti, az Aguda is képviselve legyen. Az országos rabbitanács agudista tagjai fognak felügyeletet gyakorolni az agudista vallási bíróságok fölött.

A javaslat értelmében az Aguda és a Knesszeth Jisráel öt évre szóló egyezményt könek. Az egyezmény végrehajtása körül adandó nézeteltérések esetén a kormányt illeti a döntés joga.

Szászbojkott román, zsidó és magyar kereskedők ellen

A sibiui rendőrség megakadályozta a szászbojkott elleni gyűlést

A sibiui szászok minden más nemzetiségű kereskedők és iparosok ellen erőteljes bojkottot indítottak, amely egyre nagyobb mérvet ölt. A sajtó tiltakozásaira, Jickelt, az egyik szász nemzeti szocialista vezető átirattal fordult Regmann megyei prefektushoz, amelyben közölte, hogy N. Martin, a Sfalul Negus loresc volt elnökének nyilatkozata igazolja, hogy Sibiuban nincsen semmiféle bojkott és ha lenne, akkor megteszik a kellő lépéseket annak hivatalos uton való beállítására.

Ezen nyilatkozat érthető meglepetést keltett úgy a román, mint a zsidó és a magyar kereskedők között, mivel ezek megállapítása az, hogy dacára eme nyilatkozatnak, egy szí-

vósan lefolytatott bojkottal állnak szemben, amely továbbra sem szünetel.

Számos román kereskedő és iparos nemrégiben összegyűlt a Metropol-étteremben, hogy a bojkott elleni lépéseket megbeszélhessék és azzal szemben megfelelően védekezzenek, azonban mielőtt a gyűlést megnyithatták volna, a sibiui rendőrség azt beállította. A beállítás miatt nagy elkeseredés uralkodik a városban, annál is inkább, mivel a szászok háromszor is gyűlésezhetnek hetenként, anélkül, hogy ezt bárki is megakadályozná. A román kereskedők elhatározták, hogy Pop Dumitru lakásán nagygyűlést hívnak egybe, amelyen véglegesen állást foglalnak a szász bojkottal szemben.

Egy német tábornok a zsidó katonákról

Az Ulstein-Verlag kiadásában röviddel ezelőtt hagyta el a sajtót Berthol v. Deimling német tábornok emlékirata, amelyben többek között foglalkozik a zsidó katonáknak a világháborúban viselt dolgaival is. A könyv egy helyén például így ír: Walter Rathenau meggyilkolása után Németországban erős antiszemita hullám vonult végig, amely engem, mint öreg katonát arra kötelezett, hogy fronton harcoló zsidó bajtársaim védelmére keljek. Annál is inkább, mert ők ott voltak a legveszélyesebb és legnehezebb helyeken. Mindenütt ott voltak, csak épen a biztos fedezékekből hiányoztak. Mint parancsnokló tábornok azt a tapasztalatot nyertem, hogy a zsidó katonák és tisztiek épen úgy teljesítik a hazával szemben feladataikat, mint bármely más nemzetiség vagy felekezet. Számos ízben volt alkalmam arra is, hogy az első osztályú vaskeresztel tüntessem őket ki. De nincs is arra szükség, hogy magam beszéljek, amidőn a statisztikai számok ennél sokkal beszédesebbek. 80.000 zsidó katonára volt a világháborúban, akik közül 12.000-en hősi halált haltak a csatamezőn. Több, mint 35.000-en kaptak kitüntetés, 23.000 részt vett előléptetésbe, közöttük 2000 tiszt is. A repülőszolgálatban is több száz zsidó volt. A Pour le Mérite-vel kitüntetett és elesett Franckl repülőezredes is zsidó volt. Joggal állíthatjuk tehát, hogy a zsidóság legalább is olyan mértékben áldozott a haza oltárán, mint bármely más nemzetiség. Magam is tudok egy olyan esetről, hogy egy zsidó özvegynek 4 fia volt a harctéren, akik közül 3 elesett. Az özvegy arra kérte tehát a parancsnokságot, hogy legalább 4-ik fiát helyezték frontmögötti szolgálatra. Mielőtt a hadvezetőség ezt végrehajthatta volna, elesett a 4-ik fia is. A zsidó gyűlölködők gondolatánál talán arra is, hogy mi játszódik le egy ilyen anya lelkében, ha minduntalan azt hallja, hogy a zsidók a frontmögötti kihúzták magukat a szolgálattól. Ime egy részlet a német tábornok emlékirataiból. Valóban ehhez nem kell kommentár, itt a számok beszélnek, amelyek meggyőzőbbek minden hangoskodó érvelésnél. A tábornok könyvét azonban nyilván nem fogják azok olvasni, akiket már megfertőzött a barna őrület demagógiája.

Amikor a náci miniszter pászkat kényszerül enni

Mit keresett Frick német belügyminiszter Palesztinában?

Több német turista, köztük Frick német belügyminiszter Palesztinában jártak a peszách ünnep alatt. Frick inkognitóban jött és meglátogatta az összes szenthelyeket, a német kolóniákat és Tel-Avivot. Peszách utolsó napján pénteken a jeruzsálemi „King Dávid” szállóban szállt meg és séta közben a Cafe Europába lért be többedmagával uzsonnára. „Brodchent” (k e n y e r e t) rendelt, azonban a pincér azt felelte: Nálunk nincs kenyér, mert most peszáchunk van, most ünnepeljük a szabadság ünnepét. Uraságod csak pászkat kaphat. A társaság tagjai nagyon meglepődtek, azonban Frick hamar feltalálta magát és azt mondta: „Jól van, ha nincs más, hozzon pászkat”.

Szombatra az egész társaság Tel-Avivba rándult át a Hamburg-Amerika Linie autóbuszain. Rengeteg német menekült kísérte az autóbuszokat. „Abzug Hitler” „Abzug az internálótáborok megteremtője” „Abzug a tisztaszarmazásu piszkos hóhér” és más hasonló kiáltásokkal. A sofőrök gyors tempóban siettek elmenekülni.

Fricket és kíséretét több polgári ruhába öltözött titkos rendőr kísérte állandóan. A sors iróniája az, hogy Frick életbiztonságát két zsidó titkos rendőr őrizte.

Délután hivatalos minőségben látogatták meg Frickék a Tel-Aviv melletti Saron német kolóniát, ahol ünnepélyes formában fogadták őket. Horogkeresztel ékesített német császári zászlók díszítették a házakat. Nagy beszédben adta át Frick a „Führer” üdvözlését. Az ünnepélyes fogadtatás Heil Hitler kiáltással és

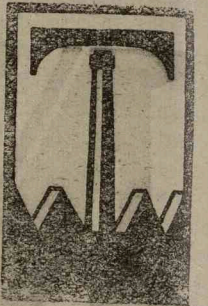
Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy **kérje** minden posztókereskedésben
csakis a

TELLMANN VILMOS ÉS TÁRSAI RT.

brasovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!

Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyellen posztógyár
termékei sem mulják felül!

a „Deutschland über alles” éneklésével ért véget.

Este a vendégek elhagyták a kolóniát, míg a kolonisták megkezdték a munkát. Szállították a tejet és zöldségfélét a tel-avivi zsidóknak.

Frick palesztinai útját teljesen homály fedi. A belügyminiszter célja felől nem tájékoztatta a sajtó képviselőit és megtagad minden felvilágosítást. Hir szerint az arab ellenzéki körökkel tárgyalt a zsidó bevándorlás elleni tiltás megszerzése érdekében. Bizonyosat ugyan nem lehet tudni, de ez a titkolózás újra sötét árnyakat vet a náci-propaganda terveire.

Mi hír Careiban?

A főrabbi választás frontján a helyzet változatlannak látszik. A chassid-párt Teitelbaum Joel satu-marei főrabbi vezetésével, míg a hitközség nagyobb részét alkotó askenázi felfogású férfiak Brach Saul, 15 évig volt carei-i, jelenleg kocsicei főrabbit szerelnék a főrabbi székre látni. Jelenleg széleskörű uralkodik, mely a közeli vihar kitörésének előhírnöke, mivel a Közponi Iroda avatatlan „közbelépésére” felüggesztették a választást. Az askenáziok eddig csak azt vitték ki, hogy a felmerülő „din thóra” ügyekben a carei-i orthodox zsidóság Brach Saul főrabbi hatásköré alá tartozzon.

A cionista pártok egyesült erővel lehozták Sighetul-Marmatie-ról Drummer héber nyelv tanítót, aki esténként 20—25 emberből álló csoportnak tart kellő felkészültséggel héber nyelv leckéket. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

F. hó 20 és 21 én, péntek este és szombaton, a helybeli mészáros fia, Leimsider G. cseh-szlovákiai kántor, kellemes hangjával szórakoztatta az ortodox templom közönségét.

Városunkban csak 5 időközi bizottsági tag volt kinevezve. Normális körülmények között a még üresedésben lévő két helyre 1 zsidó és 1 magyarpárti tagot kellett volna kinevezni. De a helybeli magyar lapok zsidó szerkesztői, hogy politikai érdemeket szerezzenek maguknak, holtán nyilvánították a zsidópártot. Erre jött az arculütés: a liberális párt az üresedésben lévő helyekre román tagokat nevezett ki. Ugy látszik, hogy velünk együtt a magyarpárt is halott: politikai halott... (Dr.)

ERDÉLYI BANKHÁZ BUCUREȘTIBEN

PAUL SZIGETI

az Anglo Internacionál Bank volt igazgatója
Bucureștiben, Str. Lipscani 20 sz. alatt
bankházát megnyitotta
Foglalkozik a banküzlet minden ágával

A mediás-i hitközség választottbírósi döntéssel szabályozta a tisztviselői fizetéseket

Az általános mostoha viszonyok termelik ki az utóbbi időben hitközség és tisztviselői közötti ellentéteket. A hitközség jövedelmei egyre erősebben fejlődnek vissza, amire első sorban a tisztviselői fizetés redukálásához kénytelen nyulni, míg a tisztviselő viszont nem tud kijönni a dotációval. Végül is az ellentétek kirobbannak és még a jobbik eset, amidőn az Dia-Tórákban vagy választott bírósi döntésben nyer befejezést.

Az elmúlt héten a mediás-i orth. izr. hitközségben történt egy ilyen a hitközségre nézve kedvezően végződött választott bírósi döntés.

Az ellentét a hitközség és elemi iskolájának igazgatója: Havas Samu között azért robbant ki, mivel a hitközség vezetősége 35% fizetésredukációt eszközölt nagy általánosságban az elmúlt 3 év alatt igazgatójának. Az iskola igazgatója sérelmezett fizetésleszállítását, 104.000 lei követelésével együtt választott bíróság elé vitte, amelynek érdekes döntése valószínűleg precedensül fog szolgálni az ország sok hitközségében fenálló tisztviselői fizetések redukálásának világában.

A választott bíróság tagjai: Ifj. Weisz Dávid (Dicsőszentmárton) elnöksége alatt Heller Sámuel: ludasi hitk. elnök és Samuel N. Targumuresről voltak.

Öt órás, izgalmas tárgyalás után, a választott bíróság egyhangú határozattal az iskola igazgatójának igényét visszautasította. Indoklásban a bírósági döntés azt is hangoztatja, hogy a hitközségeknek szuverén jog, bevételeinek lehetőségei szerint, tisztviselőinek fizetését szabályozni. Az ítéletet, amelyet a környék hitközségeinek tisztviselői nagy érdeklődéssel vártak, kétségtelenül kihatással lesz a többi hitközségek és tisztviselők közötti jogviszony szabályozására is.

A mediás-i hitközség egyébként is a közeljövőben egy új, minden igényének megfelelő rituális fűrdőt épít, amely investáció azonban nemcsak hogy nem jelent adósságot a 220 tagot számláló hitközségnek, de egyidejűleg gondoskodás történt, hogy a budget kiegyensúlyozásával, úgy mint eddig, a tisztviselőkar továbbra is pontosan kapja kézhez havi fizetését.

A hitközség rendezett körülményeit főleg annak is köszönheti, hogy annak népszerű elnöke: Citrom Benjámín, aki immár másfél évtizede vezeti fáradhatatlan egyszerűséggel a mediás-i orth. izr. hitközséget, időt és energiát nem kímélő munkával igyekszik kis hitközségéből, viszonylagosan inézményekben gazdag, igazi mintá zsidó közösséget teremteni.

— Fialat segéd üveg-porcellán szakmában kerestetik, Moskovits & Co. Cluj. Szombat megtartásával.

NETI GLOSSZÁK

Feszület a zsidóklubban

(Beküldött íg-művesi levél)

A zsidó kluboknak barátai vagyunk, mert azok a zsidó testvériség, a zsidó együvértartó szolidaritás eszméjének gyakorlati propagálói. A különböző társadalmi rétegeket felölelő zsidó testvérek jól érzik ott magukat, eltűnnek a szociális különbségek és maguk között vannak. Kulturális érdekeket is szolgálnak e zsidó jellegű társaságok, még pedig zsidó kulturális érdekeket. Kultúrleadások színhelye a zsidó klub, ahol a zsidóságot érdeklő problémák tárgyalhatnak megfelelő felkészültségű előadók által. Épen ezért tűztük tollunkra a zsidó klubok megvédését akkor, amikor azokat a zsidó sejtő némelyik orvánmájában megtámadták. Most ezt a hírt kapjuk, hogy a íg-művesi zsidó klubban, amely eddig minden külső kulturális támogatás nélkül gyönyörűen prosperált, az ottani rom. kath. apátlébanost kérték fel egy előadás megtartására. Mi mindig a leglelkesebb hívei voltunk a felekezetek közötti testvériségi harmóniának, de határozottan elítéljük az eféle megtiszteltetéseket, frappáns kifejezője az ilyesmi az igazi ghettszelleme, mely távol kell maradjon az önértékes zsidóságtól. Zsidó klubban tartson előadást zsidó ügyvéd, orvos, író és egyéb intellektuel, hiszen van ebből, hála Isten, elég. Hagyjuk mi a keresztény felekezetek papjait és ne várjunk tőlük se hittel, se merít arra szükségünk nincs, de súlyos morálprédikációt sem, mert erre itt vannak igen nagy képességű, becsületes papjaink, a rabbik. Régen túl vagyunk mi már azon, hogy a kívülről jövő, leereszkedő válvégekre reflektáljunk. Viharedzett nép ez a zsidó, sok mindent átélte és kibírt, kiheveri az apátlébanos ur lesújtó kritikáját is. Sokkal szomorubb és lesújtóbb azonban az, ami az előadást követte. A nagy megrökönyödés közepette előállott a klub egyik vezető tagja és a tőle immár megszokott elokvenciával köszönetet mondott az illusztris előadónak és át nyújtotta a klub ajándékát, egy gyöngyházzal kirakott, művészi — feszületet... Ez az udvariasság gesztus ab ovo kifogásoljuk. Egy zsidó klub, mint olyan, semmiféle előadónak feszületet nem ajándékozhat, még akkor sem, ha az gyöngyházzal van kirakva és még abban az esetben sem, ha az illető bókókat vágott volna a zsidóság fejéhez előadásában. Ez illő a katolikus legénvegyülethez és ezt ne sajtáltuk ki tőle. Mellékesen megjegyezve, az apátlébanos ur előadása csak revanche volt azért

az incidensért, amelyet a dermatológus ur a klubban tavaly inscenált.

Igy került a feszület a zsidó klubba, mint egy szimbólumként annak, hogy milyen feszült volt a hangulat, az illusztris előadó előadása nyomán, a hallgatóság körében. (r.)

A zsidó marxizmus — mint tizenegyedik csapás

Hírt kapunk Itáliából. Szomorú híre. A zsidók egyrésze úgy viselkedett, hogy ezzel a hivatalos körök antipátiáját „vívta” ki magának. Az eset előzménye röviden a következő: Március 11-én a svájci határon levő Ponte Tresa helyiségbe egy autó érkezett. Amikor az autót alaposan megvizsgálták, közben az egyik bennülő visszaszaladt a svájci területre és onnan sérlő szavakat kiáltott az olasz határőrökre. Az illetőt Mario Lewy-nek hívták. Az autóban sok antifaszista röpiratot és brosurát találtak. A másik bennülő letartóztaták. Neve: Lion Segre. Szintén... A nyomozás megindult és rájöttek egy csaknem kizárólag zsidókból álló antifaszista szervezetre. A társaság célja: Mussolini uralmát megdönteni. Néhány napra rá, a „Gazetta del Popolo della Sera” vezetőhelyen közli az esetet, a következő címmel: „Felfedeztek és letartóztattak egy zsidókból álló antifaszista szervezetet” és hozza a 16 letartóztatott nevét. Közöttük egy Leon Ginsburg nevű odesszal származású zsidó is.

A legnagyobb megrökönyödést az olasz zsidóság körében az kellette, hogy az olasz cionista ifjúság vezére is bele van keveredve az ügybe. Leo Léwy nevű turini főiskolai hallgató, akit a múlt évben Mussolini egy díjjal tüntetett ki. A római „Il Tevere” című lap erre fel a következő öklömnyi címmel írta az ügyről: (héber szavakkal) „Lesono habaa b'jerusolajim.” A cikkben arról írják, hogy bár a zsidó hitközségek országos szervezetének elnöke kijelentette, hogy minden olasz zsidó hűséges polgára hazájának és a cionisták is dolgoznak a háza felvirágzásán, mégis egy felfedezett zsidó csoport konspirált az állam ellen, — menjenek hát a zsidók Palesztinába.

Az olasz zsidóság kétségbeesetten szemléli az eseményeket, mert valóban távol áll attól, hogy beleavalkozzon az állam ügyeibe. Főképpen az a szomorú, hogy a cionisták ifjúsági vezére, valószínűleg külföldi behatásra, baloldali eszmék hatása alatt, belekeveredett ebbe az ügybe.

A világ zsidó közvéleményének tanulságul szolgálhat az eset, hova vezet az, amikor a

Zsiros, pattanásos arc — bőrhez puder helyett

kénpuder

Megszünteti az arc mitesszereit
Szaküzletekben kapható!

— Konverziós törvény Dr. Chilj Zoltán ügyvéd szakszerű fordításában megjelent és kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadónál, Révész Ernőnél, Tg. Mureş. Ára 25. lei.

cionista szervezet élén osztláyharcos emberek állanak.

A világszervezet mostani vezetősége, világfelfogásával nemcsak a palesztinai építő munkának van súlyos kárára, nemcsak a cionizmusnak szerez veszedelmes hírnevet, hanem ellenszenvenessé is teszi magát egy különben oly zsidóbarát kormányzat előtt is, mint a mai olasz rezsim. A világszervezetnek nem szabad egy marxista ügynökség lezúlna, mely a zsidó fiatalságot félrevezeti. Nem lehet, hogy ifjúsági vezetők címen az egész világon olyan egyéneket állítson első sorokba, akiknek legfőbb feladatuk, az „osztályharc” hirdetése. Így történhetett meg az, hogy számos ország zsidó ifjúságát, maga a cionista vezetőség sokat és feleslegesen hangoztatott ideológiai felfogása kergette a szélsőségesek soraiba. És most jön a szomorú hír Itáliából is!

Chelmi történetek

A fogház.

A régi jó időkben, amikor az emberek még sokkal jobbak voltak, mint napjainkban, Chelmben egyáltalán nem volt fogda. Csak egy egyszerű szobácska, ahova a bűnöst beültették, akkor eljött a rabbi és így szólt a fogolyhoz: „Itt maradsz és nem mozdulsz helyedről. Mert ez egy fogház, ahonnan nem szabad kimenned”. Természetesen az emberek szófogadtak. Hiszen nyomatékosan megmondották nekik, hogy nem szabad innen elmenniük.

Később azonban szemtelenebbek kezdtek lenni az emberek. Meg kellett tehát kötnöni őket. Hogyan kötöznék meg foglyokat Chelmben? Nagyon egyszerűen: egy lyukat furtak a falba. Egy olyan nagy lyukat, hogy azon csak a fogoly keze fért át. Kinn pedig egy sziddurt tettek a kezébe. Na már most. Ahoz, hogy a lyukon keresztülhúzza kezét az imakönyvvel együtt, nem volt mód, mert a lyuk kicsiny volt. Hogy pedig a szent sziddurt ledobja a földre, azt egy sem merte megtenni. Tehát minden fogoly bennmaradt és tartotta az imakönyvet.

Azután ismét rosszabbodtak a viszonyok és az emberek is vele. Már le is dobták az imakönyvet és megszöktek a foglyok. Őrt kellett az ajtó elé állítani. Ez ott állott a fogda előtt és nem engedte, hogy a foglyok megszökjének. Épen úgy működött a chelmi fogház, mint a varsói, vagy a berlini. Épen úgy.

Egy szép napon azonban egy idegen került Chelmbé. El kezdett kiabálni az uccán:

Chelmi szamarak! Chelmi szamarak! Természetesen ezért a fogházba került. Az őrt pedig vigyázott rá.

Délután a fogoly megéhezett néhány cigarettára. Az őrt vállára ütött és így szólt: „Nesze itt van öt kopek, hozz cigarettát.”

Miért nem mész te magad? — válaszolta az őrt.

— Te chelmi számár, hát én fogoly vagyok, nekem nem szabad innen kimennem. Ezt belátta az őrt és elment cigarettáért. Alig ért az ucca sarkára, hallja, amint a fogoly elkezd kiabálni a piactéren: Chelmi szamarak! Chelmi szamarak!

Természetesen újra a fogdába került. Az őrt vigyázott rá. Este felé ismét megéhezett a fogoly néhány cigarettára. Megkérte az őrt, hogy hozzon neki öt kopekért hat cigarettát.

Az őrt azonban most már okosabb lett. Nem, — mondotta — most már nem teszel bolonddát. Hogyne, hogy megint kiszököjél, amikor én cigarettáért megyek. Ebből nem lesz semmi. Kérlek, menj te magad és hozd el cigarettáidat — addig én itt maradok...

Chelm eszet vásárol

Mivel az idegenek folyton azt állítják, hogy a chelmiek nagy szamarak és rendkívül buták, elhatározták, hogy ennek a sok beszédnek egyszer s mindenkorra véget vetnek. Hogyan lehet ezt? Nagyon egyszerűen. Elküldik a tanítót Vilnába, hogy ott szerezzen eszet pénzért, az egész városnak. Azért Vilnába, mert az a legokosabb város az országban, másodsor

azért, mert hiszen pénzért mindent meg lehet vásárolni.

Minden jóval ellátják a tanítót, felültetik egy kocsi-ra és elutaztatják Vilnába. Az egész város okos lesz, ha ő visszajön.

Szerencséje volt. Ahogy megérkezik és leszáll a nagy vilnai iskola előtt, ott találja a sammeszt, akitől rögtön tanulhat okos dolgokat. Nem is kerül sokba. Ötven rubelt kér. Egy okosságért. Dehát „egy” okos dolog elég lesz egész Chelmnek. Nincs is több pénze, mint legfeljebb egy okosságot venni.

— Először is meg kell tanulnod, chelmei nárr, élesen gondolkodni.

Például mi az: „Nem apám fia és nem anyám fia és mégis testvérem?...”

— Nem tudom...

— Te számár, szüleim gyermeke és mégsem testvérem — ez én magam vagyok — és kidüllesztli mellét a vilnai samesz.

A chelmiek ez nagyon tetszik. Szentáclós. Azonnal hazautazik, összehívja az egész hitközséget a templom udvarára. Mindenki eljön, mert hiszen mindenki hozzájárult az ötven rubelhez. Természetes tehát, hogy a hozott eszből mindenki részt akar. Körülállják a tanítót, aki egy tört lábu székre áll és kérdezi:

— Ki az, fia apámnak, fia anyámnak és mégsem testvérem?

Senkisé tudja. Mindenki zavartan áll és hallgat.

— Chelmi szamarak! — kiáltja a tanító — ez végtelenül egyszerű. Ez a vilnai samesz, a vilnai nagytemplomból.

Egész Chelm egycsapásra megokosodott.

Ennek meg kell szünni. A zsidó ne avatkozzon bele egy ország belső politikai ügyeibe. És főképpen ne egy cionista, mert azzal kompromittálja az egész mozgalmat. Az olasz példa memóriánk kell legyen: először is arra, hogy ne esindjünk csak zsidó politikát és a zsidó politikában ne marxista politikát. Ne legyünk mi előőrsei a világmegváltásnak, csak a mi ügyeinkkel foglalkozzunk, igaz zsidó szellemben!

Gyilkos diákokról

Bucurestiben egy parlamenti képviselőt megöltek. A saját hálószobájában, éjnek idején, s nem tudták hétélig kinyomozni a gyilkosokat. De nem is tudhatták. Mert a gyilkosok 16-17 éves diákok voltak. Gimnáziumi tanulók. Apjaik előkelő állású tisztviselők. Polgári jólétben éltek és mégis valami vad ösztöntől hajlva — embert öltek. Pénzszerzési vágyuk volt. Szegény diákok. Ők nem tudják, hogy milyen erők kergetik őket arrafelé, ahol a Bűn uralkodik. Milyen erő készítette őket arra, hogy zárszekereket nyissanak fel álkulcsokkal és gummitesztyükben, mint rutinos betörők. Ők nem tudhatták, hogy a revolver elsütése közben, valami rejtett hatalom irányította kezüket, amely egy emberéletet oltott ki.

Mi lehet ez a rejtélyes erő? Erről vitáznak, imak, tárgyalnak a bucaresti lapok. Ezt vitálgatják utcákon, nyilvános helyeken, az egész országban. Hogyan juthat ehhez három gimnáziumi tanuló, hogy a lejtőn ennyire lefelé csuszson?

A mi szemszögünkből nézve, erre a rettenő aberrációra mélyenfekvő pszichológiai okokat kell keressünk. Országunk közéletének bizonyos struktúrájában van a hibák egyrésze. A tanári kar sokat politizál. A tanári kar egy része belesodródik szélsőséges mozgalmakba. A diákok előtt nem elég tekintélyt jelentenek a pedagógusok. Láthatják, hogy az egyetemi hallgatók sokszor terror módszerekkel uralkodnak az egyetemi oktatás rendje fölött. Láthatják, hogy amelyik diák belesodródik a napi eseményekbe, az „karriert” csinál. És mindenhez pénz kell. Akinek pénze van, az már ur. Az előt meghajol a birzsár és minden ajtónálló. A diákok megszedültek. Mert a „korszak” megszedítette őket. Nem ez a három gyilkos diák a gyilkos. Csak mementóknak jók. Arra, hogy kormányzat és a közvélemény felfigyeljen.

Elég volt abból a rendszerből, amely a diákokat istenítette. Nekik mindent szabad. A „gyerekek” hadd játszanak. Mert ebből a jószágos „haddjászanak”ból lett a Duca gyilkosság. Ebből volt, a számos tragikus eredményű diákiuntetés. S ebből lehetnek a feljörgatásra törekvő szervezetek megorganizált légiói is. Ebből a szellemből kergeteltve bujnak elő jól fűtött és tisztán tartott gyermekszobák légköréből, a politikai bravók, a kalandorok, és a gumikesztyűs gyilkosok.

Példát kell mutatni a fiatalságnak, a komoly munkára — komoly munkával. Nem hagyni őket beleszólni az ország dolgaiba. Csak ha megérnek. Nekik tanulni kellessen. Méghozzá sokat és alaposan. Mert akkor nem hoznak többé szegényt, sem szüleik, sem a hatóságok, sem az egész ország közvéleményének fejére. Mert most valamennyien szégyelhelik magukat, a három bucaresti gyilkos diák miatt.

Knut Hamsun pálfordulása

Mi sem lepte meg jobban az európai kultúrvilágot, mint az az első pillanatra valószínűleg tetsző hír, hogy: Knut Hamsun, a norvég irodalom eme kimagasló egyénisége elismeréssel nyilatkozott Hitler nemzetiszocialista rendszeréről. Nem is csoda. Hiszen Hamsun a Természet, a szabadság, a nyugalom, a fejlődés, a tenger és az erdő örök szerelmese nem ismert eddig faji előítéletet és művészele, amely az örök emberi lélek hajszállírom rezgéseit tárta fel bámulatatos megfigyeléssel, az elesettek, a szenvedők, a társadalomból kiesettek minden fájdalmát, szenvedését és vágyait fogta fel a szeizmográf érzékenységgel. És mégis ez a Hamsun, ez a látszólag felszabadult szellem, — épen ez tört most lándsát Hitler mellett és nyilatkozik elismeréssel politikai és nevelési rendszeréről.

Nehéz megállapítani, hogy mi beszél Hamsunból, a naivság a társadalmi problémákkal szemben, vagy a kezdődő aggság természetes

dekadenciája. Bizonyos azonban, hogy Hamsun elintézte magát, amint Hauptmann-nal is végzett korunk szellemi áramlata. Mert az erdőben és a tengeren könnyebb megtalálni a hangot, mint társadalmi és gazdasági problémák fölött ítéletet mondani. Hamsun eddig nem politizált. Elég volt neki a természet. A társadalom csak annyiban érdekelte, amennyiben vonatkozásban állott a természettel. És most kijelenti, hogy egész életét Hitler eszméinek szolgálatában tölti el.

Normális logikával, józan értelemmel nem lehet megérteni, hogy mi történhetett Knut Hamsunnal? Egy egész világnak kellett összedőlni benne, hogy ide érkezzon. Egy egész világnak, amely a szépet, a jót, az igazi jelentette. Mert az az új világ, amely ennek helyét elfoglalta tökéletes mása a réginek. Hamsun új világa a barbarizmus, a könyvmáglyák, az internálótáborok, a vér és a pusztulás világa, amely fölött szeretett helyett, a horogkereszt trónol... A régi Hamsun meghalt, az új pedig végleg elintézte magát.

Egy németországi fehér holló

Ami a mai Németországban történik, arról beszámol eleget a napi krónika. Ami rengeteg igazságtalanság, erőszak és becstelenség történik a horogkereszt védnöksége alatt. Ritkábbak azonban azok a hírek, amelyek a mai rezsim ellen szólnak. Mostanig leginkább az egyház védekezett a terror ellen és a legbátrabb hangot Faulhaber érsek ütötte meg a barbár cselekmények ellen. Most egy újabb fehér holló jelentkezett a horizonton. Pechman báró, a Bayerischer Handelsbank igazgatója, aki az evangélikus egyházi gyűlés elnöke volt, kilépett az egyházból és kilépését a következőképpen indokolta meg.

„Gyakran tiltakoztam az ellen, hogy ne kövessenek el erőszakot az egyházzal szemben, amiért annak ellentálló ereje meggyengült. A hallgatás sok igazságtalanságot és sok jajt fakar, amely a mai extrémításokból fakad

A fogak üdítő fürdője:
a dus habzásu
Kalodont!

A dusan habzó KALODONT-fogkrém alaposan kimossa a fogakat és szájüreget, eltávolítva a veszélyes baktériumokat és ételmardékokat.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

és amely sok „nem árja” szívben bánat okoz, sok zsidó és keresztény házban pedig rengeteg szomorúságot költözött be. Edddig szóban és írásban eleget protestáltam a terror ellen. Hiába. Itt az ideje, hogy egy lépéssel tovább menjek és bejelentsem kilépésem az egyház kötelékéből, amely maholnap megszűnik Egyháznak lenni.”

Milyen férfias szavak! Milyen nyílt állásfoglalás. Akik valamikor régen frázisok tömegével árasztották el a világot — hallgatnak. Egy bankigazgatónak kellett jönni, hogy mint becsületes kultúremler, tiltakozzék mind az ellen, ami ma hitlerországban történik.

Cuza „kritikája” az új nemzetvédelmi törvényről

Az Apărarea Naționalăban, a cuzisták hivatalos lapjában, Cuza professor cikkét ír, amelyben a nemzetvédelmi törvényt kritizálja.

Többek között a következőket írja: „Sem a szabadkőműves páholyok, sem a zsidó sportegyesületekről nincs szó a nemzetvédelmi törvény szakaszaiban.”

Nem tudjuk miért olyan fontos Cuzának az, hogy a zsidó sportegyesületek ellen is alkalmazzanak „nemzetvédelmi törvénytörvényeket”. Mi a különbség köztük és más sportegyesületek között?

Cuza így fejezi be cikkét: „A szabadkőműves páholyok és a militarizált makabista bandák csak a nevükkel takarják a való céljukat, ami nem más minthogy korrump politikát üznek.”

Nem törődünk a szabadkőműves páholyokkal. Nem ismerjük a céljait. Cuza mint régi szabadkőműves jobban ismeri azokat.

De hol vannak a „militarizált makabista bandák”? A zsidó sportolók nem voltak és nincsenek is militarizálva! És milyen közük van a zsidó sportolókhoz a korrump politikához? Semmi!

De viszont Cuzának? . . .

BUZIÁS-GYÓGYFÜRDŐ

(ROMÁN NEUHEIM)

páratlan szénsavas radioactiv sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás: Szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomcsusz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség: a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes, etc) eseteiben legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Külön konyha — Elsőrendű szállodák

Diétás penziók mérsékelt árakkal. Új modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: Május 15-től, október 1-ig

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziás Gyógyfürdő Részvénytársaság

Fürdőigazgatóság, Buziás, Bánát.

HIREK

"Népünk" cikkeinek utányomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Ijar 12, április 27.

Szombat: Ijar 13, április 28.

Heti szidra: אהרי קדושים

Heti háftóra: הלא כבני

Perek 3.

Szombat kezdete:

Éjtel bezárás 7.00

gyertyagyújtás 7.15

Istentisztelet kezdete 7.20

Szombat befejezése 8.20

Csütörtök: Ijar 18, Lég-beomer

Nem sablonos „sékelfelhívás“

Régebben, évekkel ezelőtt ilyenkor tavasszal mindig megjelentek a különböző lapokban felhívások a sékelek megfizetése tárgyában. Olyan szíraz kommunikék voltak, amelyekben az állott, hogy minden zsidó tartsa kötelességének, hogy kiváltása sékelét. Mert a sékel jelenti a világ zsidóságához való tartozandóságunkat, ebből tartja fenn magát a zsidóság legnagyobb világszervezete, a Cionista Világszervezet. Csak 30 lei, csak 30 lei!

Igy szólt a „lelkes“ felhívás. Elolvasták, nem olvasták el. A cionisták megvették a sékelt, a nem cionisták is, ha nagyon akarta egy-egy bájos fiatal leány, vagy asszony. Kifizette a 30 leit, a „hölgy“ kedvéért, aki rátukmálta mosolyok kíséretében. Sok esetben nem önértékes megnyilvánulás volt, hanem egy immel-ámmal teljesített „kötelesség“. De csak a polgári közönség körében. A fiatalok, ísképen az öntudatos zsidó ifjúság tudta mit jelent a sékel. Tudták azt, ha összefognak az egész világon, akkor győzni fognak és azok lesznek a világszervezet vezetői, akiket akarnak. És akarták, hogy szocialista érzelmű, marxista világnézetű emberekből álljanak. És a prágai kongresszuson sikerült nekik. Azóta nincs a mizrachinak szava, azóta nincs a revizionisták szava, sőt horribile dictu, még a polgári klall csoport is meghuzódik szerényen az asztal végén.

Ez lett az eredménye annak a negligáló közbömbös, semmivel komolyan nem törődő polgári mentalitásnak, amely már sokszor sokban megbosszulta magát.

Most ismét itt a sékel-akció. Megint jöhetnek a „lelkes“ felhívások. A fiatalok komolyan veszi, de miért ne vegye komolyan a vallásos zsidóság zöme is. Miért ne a polgári beállítottságú zsidó is? Hát nem érzi, nem tudja, hogy az ő életéről is dönt az a harminc leies sékel? Mit tudja azt a kedves zsidó polgártárs, hogy holnap — igen holnap — nem-e neki kell odaállani a Palesztina hivatal vezetői elé és kérni egy certifikátot, mert nincs más hol maradása? Nem róluuk, a galiciai, vagy más lengyelterületek zsidóságáról van most szó, sem pedig a távol viágok zsidairól, akiket „filantrópikus“ alapon, harminc leiel akarunk „boldoggá“ tenni. Nem drága zsidó testvérem, aki vigan lubickoltál eddig a liberáliszmus langyos bazinjában, rólad van szó, rólad! rólad! igen róluuk, és ezért nem kegy, nem vállvergetés, nem mások boldogítása, ha veszel harminc rongyos leit a zsebedből. Ne várjad, hogy kedves kis grüberlis zsidó leánykád mosolya fakassza ki sziklához hasonlatos kemény zsebedből a 30 leiescékét.

Nem! Rólad van szó és csókolj kezet és köszönd meg, hogy érte mennek, ezekért a leiekért. És szavazz, ha hívnak, mert egy ország sorsát döntöd el. A zsidó jövő sorsát! A zsidó Palesztina sorsát.

Ezért ne egyszerű sablonos „sékelfelhívást“ írjunk le, s ne úgy olvassuk. Hanem komolyan, a célnak és eszmének megfelelő komolysággal és — fogadjunk szót neki.

Jól emlékezz: 30 leiel — egy országot válthatsz meg és ezzel magadat is!

— Szerkesztőségünkéből. — Leitner Zoltán, lapunk felelős szerkesztője többheti tartózkodásra Olaszországba utazott. Ta-

Bármilyen bucuresti-i megbízásokat vállalok. Cim a kiadóban.

nulmányutjáról számos cikkben fog beszámolni lapunk hasábjain, olvasóközönségünknek.

— A bécsi orth. zsidó ifjúság Dollfusstól várja a vallásos élet kimélyítését. Az osztrák kormány hivatalos lapja közli a vallásos zsidó ifjúság felhívását az orth. zsidósághoz, amelyek a következő kéréseket tartalmazák: „A bécsi hitközség vezetősége, amely tulnyomólag vallástalan elemekből áll és negálja ugy a magán, mint a közéletben a zsidó vallásos életet, felhívandó lemondásra, hogy helyébe olyan személyek választassanak, akik hagyományhü életmódjukkal alkalmasak a hitközséget a tradícióknak megfelelően képviselni. Amennyiben ezen felszólítás eredménytelen volna, ugy felhívja a bécsi vallásos zsidóságot, hogy forduljanak Dollfuss kancellárhoz és kérjék meg őt arra, hogy dolgoztassék ki egy törvény, hogy a hitközség vezetésében csak olyanok választassanak meg, akik a vallásos szellemet, ugy magánéletükben, mint a hitközségi életben istápoják, mert csak így lehet megfelelő vallásos generációt nevelni.“ A bécsi vallásos zsidó ifjúság eme felhívásához csak az a megjegyzésünk van, hogy a vallásos élet kimélyítése tulán mégsem Dollfuss kancellár hatáskörébe tartozik és az államhatalomnak ily módon a hitközségi életben történő beavakozása oly súlyos precedenst teremtené, amely Europa egyik legnagyobb hitközségében tragikus következményekkel is járhatna.

— Tóratekeres — az inkvizíció korszakából. Barcelona. A „Jüdische Pressezentrale“ munkatársa rendkívül érdekes felfedezéséről tudósítja lapját, amelyet egy Barcelona közelében fekvő birtokon tett. Többek között a következőket írja: Barcelona közelében egy több száz éves uradalom fekszik. Alkotmam volt az uradalom uránójével megismerkedni és beszélgetni vele a spanyol zsidóság helyzetéről. Ekkor történt, hogy azt a kijelentést lelte számomra, hogy ő is zsidó. Hihetetlenül esőváltam fejem, hogy a legrégibb spanyol nemesség egyik hölgytagja valóban zsidó volna-e, amidőn egy földalatti helyiségbe vezetett engem. Mennyire elcsodálkoztam tehát, amidőn itt egy rendkívül régi, de mégis jókarban lévő Tóra-tekercset találtam, valamint sok más tan és héber imakönyvet. Megmagyarázta számomra, hogy ezek a relikviák még az inkvizíció korszakából származnak és itt ebben a barlangban jöttek össze az üldözött zsidók, hogy istentiszteleteiket megtarthassák. A terem mintegy 6 méter mélyen a föld alatt fekszik, ahová nem jut el semmi napfény és zaj. A rendkívül érdekes felfedezés általános feltűnést keltett világ szerte.

— Már a tőkés bevándorlásokat is szigorítják. Varsó — A varsói angol konzul értesítette a helyi Palesztina-Hivatalt, hogy a palesztinai kormány egyenes utasítása értelmében a jövőben a tőkés bevándorlási kategóriákban csak azoknak adják meg a certifikátokat, akik előzetesen 1000 fontot deponálnak egy erre meghatalmazott banknál. Csak ezután foglaloznak a beutazási kérelemmel és döntenek a certifikátok megadásáról. Az új rendelkezés újra hihetetlen módon megnehezíti a bevándorlást, mert e szerint, aki Palesztinába kíván letelepedni először likvidálni kénytelen teljes vagyonát és ezután kiván esetleg annak is téve, hogy nem adják meg számára az engedélyt. Eddig a certifikát megadása független volt a deponálástól és már csak a beutazás során kellett azt felmutatni.

Ezenkorak
Z gyertyatartók,
U serlegek,
S evőeszközök,
T templomi kegy-
S zerek,

bármily művészi kivitelben legolcsóbb árban.

Gyártása és eladása:

„Tacamul“
ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neculcea No. 6.

harisnyái a legjobbak
és legtartósabbak.

Különlegessége az
„AREKA“
matt selyemharisnya!

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb
találkozóhelye Bucurestiben

KATZ orth. כשר restaurant
BUCURESTI, Str. Carol 36. I. em

Orth. כשר éterem
A ROMÁN RIVÉRIÁN

CARMEN SILVÁN

a Constanța melletti kies fekvésű tengerparti gyógyfürdőn és üdülőhelyen, ahol az angol-kóros gyermekek és reumatikus bajok gyógykezelése legjobban bevált, 1934 május 1-től megnyitom a legszebb helyen fekvő orth. כשר és komforttal berendezett pansiómat a „MÁRIA VILLÁ“ban, ahol a legjutányosabb árak mellett családias otthonnal t. vendégeim rendelkezésére állok.

Tisztelettel MÁRK SÁMUEL
A pansió a fürdő strandjának és kaszinójának közvetlen közelében fekszik.

Jelentkezések:
Grossmann vendéglő Constanța Str. Traian No. 15.

Látogassuk meg Tel-Avivban

1934 április 26-tól május 6-ig tartó

Levantei Mintavásárt

A kiállításra való állandó belépési jegy birtokosa a visszautazásnál a CFR vonalain 50% engedményben részesül. — Belépőjegyek, valamint a

Polonia Regele Carol I. Ristveglio Progreso
indul május 2. máj. 2.
május 16. máj. 7. máj. 11. máj. 21.

hajókon helyek idejében való lefoglalása ügyében forduljon azonnal bizalommal az M. Iampolszki vezetése alatt álló

ZION LLOYD-hoz

BUCURESTI I. Bul. Elisabeta 15.
Telefon: 3-14-61.

Palesztinai hírek

Josef Klausner professzor, a jeruzsálemi héber egyetem tanára átvette a „Hajrden” című új héber napilap vezetését. A lap április 15-én indult meg, mint a revizionisták organuma. Hír szerint Benzion Ketz és M. Schwarz „Hazman” című hetilapja is napilappá fog átalakulni a közeli hetekben. Ugyancsak a megvalósulás küszöbén áll egy második angol napilap kiadása a „Palestine Post” mellett.

A revizionisták tudvalegőleg elhatározták, hogy a Hiszdruth Haovdmmal szemben egy ellen szakszervezetet létesítenek. Ennek előkészítése céljából konferenciát tartottak Jeruzsálemben, amelyen három határozati javaslatot fogadtak el. Az egyikben a kötelező döntőbírói felállítását követelik munkaadók és munkások viszonyának szabályozására, a másikban semleges munkaközvetítő irodák felállítását, a harmadikban a szigorú és száz százalékos zsidó munkát követelik a zsidó üzemekben, vagyis, hogy kizárólag zsidó munkásokat alkalmazzanak.

Hivatalos jelentések szerint az év februárjában 2789 személy vándorolt az országba, közöttük 2756 zsidó. Ugyanezen hónapban 2890 zsidó lett a palesztinai hatóságok előtt mint bevándorló hivatalosan is bevezelve, noha nem bírtak Palesztinában letelepedési engedéllyel. Február hónapban a bevándorlók között 356 ugyanevvel tőkés bevándorló is volt, akiknek vagyona egyenként meghaladta az 1000 fontot.

A palesztinai szőlőtermelők szövetsége jelentése szerint ebben az évben 50 százalékkal emelkedett a borexport az elmúlt év kiviteléhez viszonyítva. A borexport emelkedése főként az amerikai prohibíciós törvény felfüggesztésének köszönhető. Amerikából jelenleg is 10.000 tőve borrendelés érkezett. Rison le Zionban és környékén újabb szőlőtőkét ültettek. Az európai piac is főbb palesztinai bort fogyaszt ezidő szerint, mint annakelőtte.

A palesztinai kormány törvénytervezetelét készítő elő, amely jelentékenyen megszigorítja a külföldi orvosok praxisainak kifejlesztését. Az utóbbi időben ugyanis számos külföldi orvos jött az országba, akik minden további nélkül engedélyt nyertek hivatásuk gyakorlására. A törvénytervezet elsősorban a németországi menekült zsidó orvosokat sújta, akik közül számosan telepedtek le az elmúlt évben Palesztinában.

A napokban került nyilvánosságra a kormányzó által aláírt bérletvédelmi törvény. A törvény korlátozza a háztulajdonosok jogait és maximálja a béreket. — Eszerint egy szoba bére nem lehet magasabb 1 és fél fontnál havonta, míg ma 4-5 fontba kerül egy szoba bére. A törvény megállapítja, hogy a bérlet még a bérleti szerződés lejártá után sem lakolthatja ki a házigazda, ha az a házbért pontosan fizeli, ha a szerződés pontjait betartotta, ha a bérletet nem használja fel törvényellenes célokra. Sőt ha a tulajdonos át kívánja építeni a házát és ezen a címen kéri a költőtőzést, azt is 3 hónappal előbb köteles bejelenteni. Az új törvénynek az a célja, hogy az egyre elharpadzó föld, telek és hézspekulációnak véget vessen és megvédje a bérlet jogait, akiket rendkívül súlyosan érintett a háztulajdonosok folytonosan emelkedő követelése.

Az AC utolsó jeruzsálemi ülésének jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy az elnök felolvasta a Hiszdruth Haovdim határozatát a nyilvános munkáskönyhák káruhája vonatkozásában. Az elnök a határozat felolvasásakor hangsúlyozta, hogy a Hiszdruth ezen állásfoglalása nem külső befolyás nyomán történt, hanem spontán elhatározás volt. A határozat így hangzik: 1. A Hiszdruth nevét viselő összes nyilvános könyhák látogathatók kell, hogy legyenek a Hiszdruth minden tagja számára vallási beállítottságára való különbség nélkül. — 2. Ezért elhatározta a Hiszdruth vezetősége, hogy az összes nyilvános könyhákban, éppen úgy, mint ahogy a Kupáth Colimban volt ezelőtt, elrendeli a Kasruth betartását. — 3. Ha a Hiszdruth valamely intézménye szombat vagy ünnepponon valamely rendezvényt tartana, úgy mellőzendő minden olyan nyilvános megnyilatkozás, mely a szombat vagy az ünnep megszegéséhez vezetne.

Sir Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzó táviratilag értesítette a londoni gyarmatiügyi hivatalt, hogy nincs semmi kifogása az ellen, hogy Jabotinskynek beutazási vízumot adjanak Palesztinába.

Jabotinsky abban a petícióban, melyet a revizionista unió nevében az angol királyhoz intézett, rámutat arra, hogy ő maga is azon zsidók közé tartozik, akiket a palesztinai törvények elzárta az országba való bevándorlástól. „Kérem tehát, Fenségedet — írja Jabotinsky — hasson oda, hogy ezt a törvényt változtassák meg oly módon, hogy állandó lakosa lehessen a Zsidó Nemzeti Otthon országának.

Mint ismeretes, Jabotinsky néhány nappal ezelőtt Londonban járt és a gyarmatiügyi minisztériumban interveniált palesztinai beutazása érdekében. A főkörmányzó távirata után valószínű, hogy Jabotinsky megkapja a beutazási engedélyt és ebben az esetben le is telepszik Palesztinában.

A palesztinai kormányzóság a revizionisták hivatalos lapjának a „Chasith Haam”-nak megjelenését 1 óra betiltották.

Pénzügyi szakkörök jelentése szerint az elmúlt évben 6.000.000 fontot investáltak különböző vállalatokba.

Rendszeres járat hetenként kétszer!!!

A „LEVANT“-tal PALESZTINÁBA

egyéni és társasutazás a
»Regele Carol«, »Polonia«,
»Risveglio« és »Progresso«
hajókon

Előnyös árak

„LEVANT”
Utazási részvénytársaság

BUCUREȘTI

Str. Smârdan 11 — Telefon 329/83

Megalakult a ruszinszkói orth. zsidó hitközségek gazdasági szervezete

Ungvárról jelentik: Az elmúlt vasárnap az ungvári hitközség elnökének, dr. László Gyulának kezdeményezésére Ruszinszkó hitközségeinek vezetői összejöttek egy konferenciára, jobban mondva egy előfeljes szanálási akció beindítására a súlyos gazdasági válságban levő ruszinszkói hitközségekért.

Dr. László Gyula, hitk. elnök egy delegáció élén már előzelesen felkereste Rozszipál kormányzót, aki előtt vázolta a ruszinszkói zsidó hitközségek válságos anyagi helyzetét, amelyet a magas kamatok még válságosabbá tesznek. Dr. László a hitközségek szanálására kormánytámogatást és olcsó kölcsön nyújtását kérte, mert a ruszinszkói legnagyobb hitközségeket is az összeomlás fenyegeti. A kormányzó ígéretet is tett, hogy legközelebbi prágai útján tárgyalni fog a pénzügyminiszterrel és a maga részéről is mindent el fog követni, hogy a tárgyalásokat a hitközségek szanálására siker koronázza.

A ruszinszkói hitközségek gazdasági konferenciáján — Beregszászon hívül — Ruszinszkó minden számottevő hitközsége képviseltette magát.

Dr. László Gyula, ungvári hitközségi elnök megnyitóját és beszámolója után erőteljes vita fejlődött ki körül, hogy miként lehetne a hitközségek erőteljes gazdasági szervezkedését keresztülvinni, mily módon lehetne az államnak a kölcsön visszafizetését garantálni, végül mily módon történjék azok elosztása és tehervállalása a különböző hitközségeknél. Dávidovits B. a huszti és környékének hitközségi képviselőjében több fontosabb javaslatot tesz, majd Spiegel sivalvai hitközség elnöke és a breznai hitközség képviselőjének felszó-

lalása után Schlüssel Cheskel munkács hitközségi elnök teszi a következő javaslatot.

A ruszinszkói hitközségek megalakított gazdasági szervezete, „A Ruszinszkói Orth. Hitközségi Gazdasági Tanácsa” alatt és a szervezett célja az állami kölcsön megszerzése és reallizálása a hitközségek szanálására. Minden kollektív gazdasági érdekeit a ruszinszkói hitközségeknek képviselő és a tulzolt állami adók leírásában egységesen eljárni.

Egyidejűleg megválasztották a gazdasági tanács tagjait 4 legnagyobb hitközség részéről 3-3 taggal, 6 középhitközség részéről 2-2 a többi hitközségekből 1-1 delegátussal. A gazdasági szervezet központja Ungváron van az ottani hitközségi elnök vezetésével.

Örömmel regisztráljuk a ruszinszkói hitközségeknek gazdasági szervezkedését, min nézetünk szerint is a hitközségek csakis tudnak erőteljes megmozdulásokat érdekelő képviselőikre tenni, ha egy közös egységben tömörülve a szervezet erejével lépnek fel. Ugy tudják nemcsak anyagilag magukat szánálni és hatalmas problémáikat megoldani, de sokszor, ha szükséges a hivatalok tulkapósaival szemben is fellépni, ha megfelelő eredményt mutatnak szervezetük útján. — Szomorú példaként állhat a ruszinszkói zsidóság előtti erdélyi hitközségek tragédiája, akiknek a gazdasági szervezkedésre való kísérletezésük épen az arra leghivatottabbak által lettek elgáncsolva és ennek köszönhető, hogy az erdélyi hitközségek tulnyomó része válságos helyzetében nincs hová forduljon, mert minden megmozdulása csak újabb áldozatot és vérvesztést jelenthet, ha a még ma is reábrószakolt létező központi szervezetének, az orth. központi Irodának, főleg pedig annak vámszedő munkájának nem rendel alá magát.

Leonhardi tinták,

tussok,
carbonpapirok,
festékpárnák,
pecsétviaszkok

minden könyv- és papirkereskedésben kaphatók

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában

Hotel IMPĂRĂTUȘ TRAIAN (Terminus)

szálloda

București, Calea Griviței No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0969

— Az erdélyiek találkozóhelye Bucureștiben! —
Elsőrangú szálloda, felvonóval, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában, A szálloda egész személyzete beszél magyarul és németül. — A bérszolgá minden vonat érkezésénél a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szállodába a vendégek podgyását

Egyesületi hírek

A huedini orth zsidó hitközség előljárósa és képviselői választása a következő egyhangú eredménnyel zárult: Elnök Weisz Hermann, II. elnök Hirsch Mór, gondnokok Gutfmann Mór és Edelmann Sándor, pénztárnok Diamantstein Nándor, ellenőr Cziment Mihály. Választmány: Knopf Samu, Ungár Lipót, Mendelsohn Saje, Sichermann Jakob, Goltzner Izidor, Czobel Emanuel, Malik Salamon, Goldstein Nánán, Kornhauser Salamon, Mendelovits Leib, Rosenberg Efraim Mózes Áron, Lőb Chaim, Meisels Samu, Hirsch Salamon, Grosz Farkas, Izsák Lajos és Grünfeld Zsigmond.

A timişorai Hazamir zsidó dalárda a temesvári szerb dalegyüttel együtt április 21-én Belgrádban Maria jugoszláv királyné védnöksége alatt hangversenyt tartott. A hangverseny teljes programját vasárnap 12 órákor, romániai időszámítás szerint 1 órákor, a belgrádi rádió is közvetítette. A Hazamir dalárdát Fischer Samu karnagy vezényelte, szólót Lax Salamon és Weisz Jenő énekelték, míg a zongorakíséretet Freund Leó zongoraművész látta el.

A valea-lui-mihai zsidó hitközség a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen egyhangúlag az alábbi vezetőséget választották meg: Elnök: Feldmann Károly, alelnök: Hoffmann Kálmán, pénztáros: Simon Salamon, gondnok: Berastein Mór, ellenőr: Róth Dezső. A választmány tagjai: Grünfeld Béla, Beck L., Klein Sámuel, Rappaport Gyula. A számvizsgáló bizottság tagjai: Katz Sándor, Friedmann Márton, Goldstein Miksa, Márkus Sándor, Steinberg Mór.

A szlovenszói orthodex iroda rabbibizottsága az elmúlt héten ülésezett Pozsonyban Pappenheim Izidor elnöklete alatt. Jelen voltak: Schreiber bratislavai, Tiegermann érsekújvári, Brach kosicei, Buchsbaum galantai, Ungár nyírai, Spitzer szepesváraljai, Grünbaum késmárki, Frey surányi, Olatstein királyheimeci, Abelesz nagysallói, Weisz tapolcsányi főrabbi. Többek között tárgyalták a Katz Lázár, Bratislava, által felvetett, a jesivafülső elhelyezkedésére vonatkozó nagystíli tervet. Még több fontos ügy meg tárgyalása után elhalasztották, hogy röviddel további nagy rabbi gyűlést tartanak Kassán vagy Poprádon.

A noviszádi zsidó aggok és árvák háza az elmúlt héten tartotta évi közgyűlését, amelyen Kohn Gyula József bíró tanácsos elnököt és megjelent többek közt dr. Alkalay Izsák beográdi grandrabbi, Deutsch Hermann, az orthodex hitközségek szövetségének elnöke, dr. Kiss Henrik noviszádi főrabbi, Frank Gyula hitközségi elnök, Korodi Lajos alelnök, dr. Lusztig Nándor és neje, valamint Ernst Bernát és sok más előkelőség. A jelentéseket Fahn Mór terjesztette be és azokat a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette, majd a költségvetést fogadta el, amelynek értelmében az Aggok Házába harminc bentlakót vesznek fel. Bejelentették, hogy ismeretlen adakozók hatvan ezer dinárt juttattak a vezetőséghez az egyesület céljaira, majd megadták a régi vezetőségnek a felmentvényt. Az új vezetőségbe nagyjában a régi vezetőség tagjait választották be. A közgyűlést Alkalay grandrabbi lelkeshangon szónoklata fejezte be, amelyben a főpap a zsidó nép közismert adakozó készségéről beszélt. Alkalay Izsák a déli órákban látogatást tett Matkovics Dobrica bányánál. A felavatás alkalmából a vendégek tisztelésére a noviszádi neolog hitközség az otthon diszteremben dinert adott. Igen jó hatást keltett, hogy a jelenlevő dr. Isak Alkalay főrabbival az élén, a jelenlevők mindannyian kezet mostak az étkezés előtt, feltett kalappal foglalt helyet az asztalnál, majd pedig bentsoltak. A noviszádi neolog hitközség vezetése és szelleme egyébként is példás keretek között mozog. A Franck Gyula elnök, Ernst Bernát alelnök, Kohn Gyula és Hájós Ábrahám vezetése alatt álló neolog hitközség minden alkalmat megragad, hogy az orthodex zsidóság intézményeit támogatásában részesítse. Így a noviszádi imaházegyesület minden megmozdulásában támogatja, sőt legutóbb egy mikvét is építtetett. Bárha az erdélyi neologia is példát venne a noviszádi testvérhitközségétől, amely karólíve dolgozik az orthodexiával és vállaltva segíti egymást nehéz munkájában.

A kézmárokai Chawra Kadischában az elmúlt héten folyták le a részleges választások. Gondnokok lettek: Herz Rudolf és Winter József, választmányi tagok: M. Mellier, Klein Jeremiás, Bródy Andor, M. Vogelmann, Goldstein Lipót, Schönfeld Kálmán, Dion Graus, Steglitz Jakob, Schloss József Pótagok: Grossberg Mór, Birnbaum Dávid és Fuchs Salamon.

A galantai orth. izr. hitközség II. sz. elmúlt héten tartotta meg képviselőtestületi választását a következő eredménnyel: Elnök: Kalisch Mór, aki eddig is általában bizalom közepén vezette a hitközség ügyeit, alelnök: Müller Simon és Brück Oerson, pénztárnok: Löwinger Dávid, ellenőr: Link Gyula, gondnokok: Neumann József és Weisz J., képviselőtestület: Kaiser Lipót, Stern Adolf, Hirsch Bernát, Kollmann K., Müller Adolf és Löwinger Vilmos.

Sigheten az utolsó 8 napon 3 választás folyt le és pedig az orth. izr. hitközségi választás a Machsika Tóra Egyet és a Talmudtóra Egyet választás. Mind a három választásnál a népszerű és közszereplésben álló Joszovics Lipót lett az elnök. A hitközségnek a következők lettek megválasztva: Elnök: Joszovics Lipót, Alelnök: Szamuk Mihály orsz. képviselő és

Erdélyben a legrégebbi idő óta ismert ZIMMERMANN szövetnek nem kell reklám Minden fogyasztó tudja, hogy Románia egyik legjobb minőségű szövetét a

ZIMMERMANN TESTVÉREK

sighisoarai posztógyárakészíti

Felkérjük tehát az igen tisztelt fogyasztó közönséget, hogy vásárlásainál a ZIMMERMANN-féle szövetet kérje.

Kratz Szender, Ellenőr: Perl Jenő. Pénztárnok: Jakobovics Ferenc, Elnöki tanács: Dr. Katz Béla és Steinbach Sámuel. Választmányi tagok: Stauber Herman, Feldmann Sucher, Tabak Herman, Eizikovics Eizik, Grünwald Izidor, Mátyás Koppel, Friedmann I. Herman, Klein Simon, Kaufmann Abraham Báruich, Katz Majer, Neuländer Wolf, Perl Mór, Mendelovics Ignátz, Weisz Izidor és Schwimmer Wolf gondnokok. — A Machsika Tóra és Chawra Mischniesz Egyetnek: Elnök: Joszovics Lipót. Gondnokok: Tabak Herman és Róznér Mór. Moldován Lajos, Salamon Jeir, Wiesel Mechel, Adlerstein Ignátz, Mátyás Koppel, Czik Salamon, Strohl Izidor, Berkovics Dávid, Engel Eizik, Fogel Sándor, Friedmann M. Abr. — A Talmudtóra Egyetnek: Elnök: Joszovics Lipót. Gondnokok: Friedmann Herman és Grünwald Izidor. Rosenhal Mór, Freund Sulem, Kratz Szender, Perlstein Márton.

Az uzhorodi Chewra Kadischa tisztújító választását rendkívül nagy és viharos érdeklődés előzte meg. Elnöknek abszolút többséggel dr. Maros Márkot választották meg. A Klausban megtartott választások is hasonló eredménnyel végződtek, amennyiben Feldmann eddigi elnököt választották meg továbbra is.

Tóraavatás a noviszádi zsidó templomban. Noviszádon vasárnap délután avatták fel a noviszádi zsidó templomban azt a díszes és szép Tórát, melyet a jótekonyságáról és vallásos érzelmeiről közismert Iritz Mór hitközségi képviselő és neje sz. Weisz Ilona irattott és a hitközségnek adományozott. Az avatás szerterését dr. Alkalay Izsák országos főrabbi, dr. Kiss Henrik főrabbi, Mandel Lajos főkántor és Weissberg Lipót vezetésével az egész templomi énekhar láta el. Az új Tórát Frank Gyula hitközségi elnök a hitközség nevében átvette és melegen megköszönte, majd dr. Kiss Henrik főrabbi magasszónyolású avató beszédet tartott, utána pedig dr. Alkalay Izsák országos főrabbi tartotta meg tartalmas és magas ünnepi beszédét. Mandel Lajos főkántor, ki nemrégiben a rigai nagytemplom részére főkántornak választották és ki folyó évi július hó 1-én elhagyja Novisadot, gyönyörű szép, magasan fekvő, lágy lírai tenorjával és precíz előadással most is, miként mindig óriási tetszést aratott. A Tóraavatási ünnepély, amelyet Klein Ármia hitközségi jegyző nagy körültekintéssel és szaktudással rendezett meg, amely az egész hitközség részvételével és fenséges éhítata mellett folyt le, fényesen sikerült és a résztvevőkre mély benyomást gyakorolt.

A Cionista Világszervezet is résztvesz a zsidó vilá kongresszuson. Amint megírtuk a jeruzsálemi AC. külön bizottságot delegált annak eldöntésére, hogy a cionista világszervezet képviseltesse e magát a nyáron összeülő zsidó vilá kongresszuson, amely az egyetemes zsidóság reprezentatív jogi szervezetévé fog alakulni. A bizottság, amint az előrelátható is volt, amellől döntött, hogy részt kell venni a zsidó vilá kongresszuson. Az AC. által kiküldött bizottság hosszú jelentésben indokolja meg határozatát és kifejti, olyan történelmi szakaszban, amidőn az egész világon veszélyeztetve vannak a zsidóság polgári és kisebbségi jogai, amidőn újra vitásá válik az egyenjogúsága és megsemmisítő harc folyik egzisztenciális lélelhetőségei ellen, támogatni kell minden olyan megmozdulást, amely a zsidó tömegek jogainak védelmét jelenti. — A zsidó vilá kongresszus egyébként augusztusban Genfben ül össze.

— Házasság. Just Áron Oradea és Channa Bindenfeld Frankfurt a/M. május 3-án tartják egybekelési ünnepélyüket Tel-Avivban. — Kesztenbaum Dezső, Oradea és Rosenbaum Eszter, Brassó f. hó 15-én Telavivban (Palesztina) házasságot kötöttek.

— Halálozás: Vasárnap délután meghalt Clujon az oltani zsidóság egyik kimagasló alakja Hirsch Adolf kir. tanácsos, az ország határain túl is ismert kiváló nagyköltői Hirsch család méltó tagja 84 éves korában. Kedden délután temették el a Cluj-i orth. Chevra hosszú — uiczi székházából. Temetésén, utolsó utjára, tisztelői és barátainak ezrei kísérték el. Glasner Akiba cluji főrabbi szív markoló heszpedje után, Lövy Mojse a központi iroda nevében, míg Biró Andor hitk. elnök, a hitközsége nevében bucsúztatták el a kiváló halottat, akit kiszállítottak Iklódra, ahol Braun Henrik főrabbi és Ordenilich Ferenc deji hitközségi elnök bucsúztatták el az elhunytat, akit leánya Dr. Hirsch Gyuláné, és fia dr. Hirsch Dezső bucuressi ügyvéden kívül, kiterjedt rokonság és a tisztelők sokasága gyászol.

— Egy zsidó katona öngyilkossága Huszton. Az elmúlt héten Huszton öngyilkosságot követelt el a tacovei származású Adler, 45-ös gyalogezredben szolgáló zsidó katona. Adler levelet hagyott hátra, amelyben öngyilkosságát magán jellegű okokkal magyarázza és kéri, hogy öt katonai zenekiséreffel temessék el. Egy katonai bizottság bevezette a vizsgálatot a zsidó katona öngyilkosságának ügyében és a Chevra Kadischa, valamint a szülők tiltakozása dacára, katonai pompával temették el az öngyilkos katonát. Igy történt meg azután, hogy a zsidó katona végrendeletése folytán, a husztiak egy szokatlan temetésnek voltak tanúi. Egy zsidó temetés, katonai parádéval és katonai zenekarral.

— A debreceni egyetemi fajvédők megbüntetésére. Néhány héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a debreceni egyetemen a fajvédő diákság súlyos antiszemita zavargásokat inszenált. Az egyetem szenátusa most hozta meg a kilengések ügyében a határozatát, amely meglepő szigorral jár el a zavargókkal szemben. Az zavargások értelmi szerzőjét a rektorátus örökre kizárta az egyetemről, egy másik diákok két szemeszterre eltiltott az előadások látogatásától. Az orvosi fakultáson ugyancsak két diákok két szemeszterre kizártak antiszemita kilengések miatt, 29 más diák viszont kisebb fegyelmi büntetésben részesült.

— Weitzmann Amerikában. Dr. Chaim Weitzmann elhagyta Palesztinát és New-Yorkba megy, ahol dr. Magnes rektor kíséretében részt vesz a héber egyetem barátainak konferenciáján.

Fertőzéstől óvja
bőrét táplálja Szt. László fertőtlenítő
toalett szappan

RÖVID HIREK

BRÜSSZEL. A belga zsidó diákok második kongressusa ebben a hónapban fog lezajlani, Bagard professzor, a brüsszeli egyetem rektorának elnöklele alatt.

BÉCS. A bécsi rendőrség röviddel ezelőtt tartóztatta le Othmar Spann professzor fiát nemzetiszocialista üzemek miatt. E letartóztatással kapcsolatban a napokban házkutatást tartottak az „Österreichischen Beobachter” szerkesztőségében, amely hivatalosan „nemzeti katolikus” lapnak nevezi magát. A házkutatás során azonban kiderült, hogy a lap hivatalos nemzetiszocialista orgánus. A rendőrség az összes szerkesztőségi tagokat letartóztatta és a lap megjelenését a hatóságok betiltolták. — A zsidó frontharcosok szövetségében szakadás állott be. Sommer vezérőrnagy, a szövetség eddigi vezetője kilépett és megalakította a „legitimista zsidó frontharcosok egyesületét.”

TANGER. Az elmúlt héten egy arab csoport egy kávéház elé vonult, amelynek ormára egy cionista zászló volt kitűzve. A főmegkötélte a zászló eltávolítását, miután azonban követeléseiknek nem tettek eleget, összerombolták a kávéház berendezését és több zsidó vendéget megsebesítettek. A rendőrség 20 tüntető arabot vett őrizetbe.

VARSÓ. Kurt Katschot, az ismert zsidó drámai színész, Schylock egyik legjobb alakítóját kiutasították Németországból. Érdemes megemlíteni, hogy a német színházi lapok általában úgy írtak Katschról, mint egy hitlerista színészről, mire ő bebizonyította, hogy zsidó. Katsch most Varsóban telepszik meg. — Április 1-én a németországi zsidóellenes bojkott bevezetésének évfordulóján egész Lengyelországban nagy Hitler-ellenes demonstrációkat rendezett a zsidóság. — Ugyancsak a lengyel hivatalos távirati iroda, a PAT jelenti, hogy a németországi zsidóüldözés miatt ma már egész Amerika közvéleménye nyíltan állást foglal a nemzetiszocialista Németország ellen. Zsidó és keresztény körökben egyaránt teljes erővel folyik az antihitlerista propaganda.

BERLIN. A zsidó volt jogászoknak megengedték, hogy a névjegeiken azt a címet használják, hogy „volt ügyvéd”. — A hatóságok megtiltották a zsidó ifjúsági szervezeteknek egyenruhái és jelvényei viselését. — Dr Goebbels propagandaminiszter intervenciált a bécsi filmvállalatoknál, hogy ne alkalmazzanak csak árja művészeket. Állítólag az intervenció sikerrel járt. — A berlini Izr. süketnéma intézet a napokban ülte meg fennállásának 60 éves jubileumát. — Kettőgigben az elmúlt héten ismeretlen tettesek behatoltak a zsidó temetőbe és 30 sírkövet széjjel romboltak. A rendőrség nem „tudott” a tettesek nyomára bukkanni. — Az árjatorvény rendelkezése értelmében zsidók a jövőben nem képezhetik ki magukat — fogtechnikusokká, csak abban az esetben, ha néhány hősi halottat tudnak a világháború idejéből felmutatni.

BOTOSANI. Megirtuk, hogy a botosani-i Eminescu mozi a közönség bojkottálta, mert német filmeket játszott. Most arról szerzünk tudomást, hogy mivel a bojkott következtében a tulajdonosok nem tudták fizetni a városnak járó részesedést, a város átvette a mozi vezetését.

BUDAPEST. Serédy hercegprímás pásztorlevelet intézett az összes egyházi tisztviselőkhöz, amelyben erősen elítéli az országban dúló antiszemitizmust. Az összes magyar lapok közönléküket fejezik ki a hercegprímásnak, hogy állást foglalt az antiszemitizmus ellen.

NEW YORK. Zogu albán király kitüntette Herman Bernstein, az angolnyelvű Jewish Daily Bulletin nevű zsidó újság szerkesztőjét, aki eddig az USA albániai attaséja volt.

PRÁGA. A csehszlovák köztársaság belügyminisztere elrendelte az antiszemita könyvek terjesztésének betiltását. A miniszterium ezenkívül már is kitiltotta az országból, a Hitler-kormány államtitkárának, Gottfried Dedernek „Die Juden” című művét, a „Cion bölcselet” jegyzőkönyvét és a „Sigilla Veri” antiszemita lexikont.

SZALONIKI. 18 zsidó család, akik röviddel ezelőtt vándoroltak ki Szalonikiból Szmyrnába, kérvényelnek a hazatérésért, mert a török hatóságok nem engedélyezték számukra munkavállalást. További 30 zsidó család, akik nemrégén vándoroltak ugyan-csak Törökországba, a fenti ok miatt kénytelenek voltak szintén visszatérni.

BEGRÁD. A Péter király emlékművét előkészítő bizottság, amely Jugoszlávia legprominensebb személyiségeiből áll, a napokban alakult meg Belgrádban. A bizottság dr. Isak Alkalay, országos grandrabbit tisztviselőt elnökévé választotta.

GENE. A május 14-én összeülő népszövetségi tanács tárgyalni fogja a francia-angol határkapcsolatokat Szyria-Libanon és Palesztina között. A Népszövetség ezenkívül tanácskozni fog a szyriai keresztények iraki letelepítéséről is.

KRAKÓ. A krakói zsidó hitközség felebbezést jelentett be a kultuszminiszteriumnál a lengyel hatóságok azon törvényrendelkezése ellen, amely elrendeli, hogy a hitközségek töröljék költségvetésükből a Keren Kajemeth és a Keren Hajeszod, valamint az agudista Keren Hajischuv alapjainak szubvencionálását. — A lengyel zsidóság mindent rétegekben méltó tiltakozást és felháborodást váltott ki a hatóságok ezen érthetetlen rendelkezése.

**Dédanyáink,
nagyanyáink
használták, anyáink
ma is használják a**

Valódi Francko

**a
kávédarálóval!**

Jó tejeskávé nélküle elképzelhetetlen.

Tehát minden háziasszony kövesse példájukat. Igy aztán takarékosan gazdálkodnak!

— **A romániai petíciós mozgalom országsszerte erőteljes lendülettel folyik.** Románia nagyobb zsidó centrumaiban az ifjúság agilitása a petíciós beadványoknak a zsidóság tizezeinek aláírását szerzik meg. A petíciós mozgalom nemcsak nálunk, hanem világszerte univerzális zsidó jellegű öltött, mivel a zsidóság hivatalos vezetői úgy látják, hogy Palesztina kapuinak megnyitása a nagy zsidó lömegek számára, csakis egy ilyen, a világ összzsidóságát összefogó tiltakozás után érhető el. **A vallásos zsidóság hatalmas tömegei is részt kérnek a petíciós mozgalomból és a petíciók aláírói között első helyen látjuk rabbikarunk prominens szellemi vezetőit is.**

— **București-i utazási iroda,** Romániában, Egyiptomban és Palesztinában megrendezendő kirándulásokra keres komoly képviselőt. Referenciákkal ellátott ajánlatok „Voiaj” jelige alatt București, Căsuța Postală 36. címre küldendők.

— **Görög miniszter filozofia nyilatkozata.** Szaloniki. Michael Kyrkos, görög népjóléti miniszter hivatalbalépése után az előtte tisztelő zsidó delegációnak a következőket mondta: „Kötelességemnek tartom, hogy Macedónia és Szaloniki zsidóságát biztosítsam arról, hogy az összes zsidó kérdéseket a polgári egyenlőség és igazságosság szellemében fogom kezelni. Csaldarisz miniszterelnök zsidóságához való barátságos magatartása felől nem kell Önöket tájékoztassam. Mindent el fogok követni, hogy a görög és zsidó lakosság között esetleg fennálló ellentéteket áthidaljam. Szívesen üdvözlétemet küldöm zsidó polgártársaimnak.” — A miniszter nyilatkozata a görög zsidóság között érthető meglepéssel keltett.

— **Elhalasztották az Arlosoroff bűnügy tárgyalását.** Jeruzsálem. Amint megírtuk az Arlosoroff meggyilkolásával vádolt Stawsky, Rosenbalt és Achi Méir ügyében április 16-ára volt kitűzve a tárgyalás. A bíróság azonban a tárgyalást a kitűzött időpontban nem tárgyalta le és határozatlan időre elhalasztotta. Hírek szerint az ügyészség azért kérte a tárgyalás elhalasztását, mert a túlfűtött atmoszférára való tekintettel ezidőszereint nem tartja alkalmasnak a tárgyalás megtartását. Ezenkívül egy magas — rangú bírót is várnak Londonból, aki szintén részt vesz majd a tárgyalás levezetésénél. 9 hónapi vizsgálat után, amidőn az ügyészség végre kifűzte a tárgyalást, a közvélemény elégtelével vette tudomásul, hogy végre a nyilvánosság és az esküdtek előtt tisztázódnak a gyilkosság legapróbb részletei és a mesterséges vád, — önmagától omlik majd össze. Az angol hatóságok azonban úgy látszik szintén érzik a gondosan felépített vád alaptalanságát és épen amiazt bizonytalanság jellemzi minden lépésüket. A tárgyalás elhalasztása sem jelent egyebet, minthogy az ügyészségnek nem volt elég a 9 havi vizsgálat a vád összeállítására és újra időt akar nyerni, hogy a légüres térben mozgó vádnak, valamilyen reálisnak tetsző alapot adjon. A palesztinai zsidóság elégedetlenségének a sajtó útján ad kifejezést és elítéli a palesztinai hatóságok eljárását, amely újabb huzavonákkal késlelteti az ügy végleges tisztázását.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

A melamed mint rabló

Reb Jehosia Hersch melamed meguntta eddigi mesterségét és elhatározta, hogy ott-hagyja a Chedert és felcsap erdei rablónak. Bement a konyhába felvett egy kését és elindult az erdőbe, hogy lesbe álljon és várta az áldozatot.

Hirtelen megpillantja egy régi ösmerőst Reb Kálmán Lasákot. Nem gondolkozott sokat, előre rohant rejtékéből felemelte kését, de azonnal le is ejtette.

Azán megveregeli a kiszemelt áldozatának a vállát és azt mondta neki: Tréfli egy mazlid van Kálmánkám, mert eszembe jutott, hogy a nálam lévő kés — tejes.

II.

A végzetes tévedés után Herschele Melamed felvértezte magát egy másik kessel (husos) és visszament az erdőbe, újabb áldozat után leselkedni. Nemsokára jött is az áldozat Menase személyében. A melamed előrohant rejtékéből és kérelhetetlen hangot kiáltott rá:

— Menase! — ebben a percben adjál nekem 100 koronát, mert ha nem, lásd mi villog a kezemben!

Szegény Menase az első pillanatban az ijedségétől még a beszélőképességet is elvesztette, amint azonban megösmerte a rablót, mosolyra derült az ábrázata és alkudni kezdett:

— Száz koronát? Hát Rolschild vagyok én? Engedj kérlek belőle.

— No jó — mondja nagylelkűen a melamed — adjál akkor 10 koronát.

— Valóban te gunyt üzöl áldozatodból. Hát egy ilyen kezdő rablónak, mint te, nem is volna elég 1 korona?

— No add már legalább azt az egy koronát, te szerencsétlen!

— És ha nem adnám, talán te képes volnál 1 korona miatt áthágni a tíz parancsolat „ne öl” parancsolatát?

— Tudod mit Menase kérlek — kiabálja bosszusan a melamed — adjál, de szonnal egy smeck — tabakot és menj a fenébe. . . .

Csodák

Egy kozlevici és spinoveceki chaszid azon vitákoznak, hogy kinek a rabbija végez nagyobb csodát. A kozlevici mondja:

— Egyszer az Égben a rabbinak vitája támadt Rambammal egy törvénytárgyalás miatt, amely a „Jád Hachzuku”-ban jelent meg. Rambam védte saját álláspontját, végül azonban be látta a rabbi igazát és visszavonult. Erre a kozlevici azonnal leszállt a földre, hogy a világot a hibától megóvja. Kiáltott a város határába bekiáltott a levegőbe és abban a pillanatban az összes Rambamokból kiszállóit a vitatott törvénytárgyalást, amelyet a mai napig sem lehet többé sehol sem feltalálni.

Ez valóban szép és nagy csoda, azonban a spinoveceki chaszid sem hagyja magát és azt állítja, hogy az ő rabbija tette, négyszeresen felülmúlja a kozleviciét.

— Néhai rabbinnak, mondja, az égben éles vitája támadt Reb Josef Károval a Sulchan Aruch szerzőjével. Reb Josef a vitatott kérdésre kosort mondott, míg a spinoveceki tréfót. Szenvedélyes vita után, Reb Josef azonban visszavonult és belátta a rabbi igazát. Erre a spineveceki azonnal leszállt a földre, kiállott a helység határába és ott harsányan a levegőbe kiabálta a vitatott hibát, hogy megóvja a nagy büntől az emberiséget. Ebben a pillanatban az összes Sulchan Aruchokból kiszállt az idézett helyen a „kóser” szó és helyette beszélt a „tréfó” és így is maradt napjainkig.

— Ez is szép, mondja a kozlevici, de hol van itt a négyszeres csoda. En nem látok csak két csodát, a kiszálást és beszálást.

— Igen, igen válaszolja a spinoveceki, csakhogy itt két csoda történt egy kiállításra és kétszer kettő az négy. A kozlevici ilyen matematikai pontosággal kimutatott csoda előtt, kénytelen volt szintén visszavonulni.

— **Figyelem!** A bucurești-i elismert Groszman-féle kóser vendéglő volt tulajdonosa **Constanțaban, Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.**